

Sygn. akt I C 2015/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Daria Ratymirska

Protokolant: p.o. prot. sąd. Oliwia Zielińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 lutego 2021 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa W. D.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 10.038 zł

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda W. D. kwotę 6241,01 zł (sześć tysięcy dwieście czterdzieści jeden złotych 01/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 5941,01 zł od dnia 6 grudnia 2019 r., od kwoty 300 zł od dnia 14 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części;

III. rozstrzyga, że koszty procesu, który powód wygrał w 62%, będą stosunkowo rozdzielone, pozostawiając szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu.

sygn. akt I C 2015/19

UZASADNIENIE

W. D. wniósł pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. o zapłatę:

- kwoty 9680,35 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (t.j. 6.12.2019r.) do dnia zapłaty, tytułem częściowego odszkodowania za uszkodzenie pojazdu marki B. nr rej. (...) w zdarzeniu z dnia 4.10.2019r.;

- kwoty 57,55 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (t.j. 6.12.2019r.) do dnia zapłaty, tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 9680,35 zł od dnia 4.11.2019r. do dnia 5.12.2019r.;

- kwoty 300 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (t.j. 6.12.2019r.) do dnia zapłaty, tytułem poniesionych przez powoda wydatków, związanych z wykonaniem kalkulacji kosztów naprawy pojazdu marki B. nr rej. (...) w zdarzeniu z dnia 4.10.2019r.

W uzasadnieniu podał, że w dniu 4.10.2019r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został pojazd marki B. nr rej. (...). Odpowiedzialność cywilna sprawy szkody objęta była umową obowiązkowego ubezpieczenia OC zawartą z pozwanym. Strona pozwana przyjęła odpowiedzialność za powstałą szkodę i wypłaciła na rzecz poszkodowanego odszkodowanie w kwocie 19971,37 zł. Zdaniem powoda, wypłacona kwota była zaniżona w stosunku do rzeczywistej wysokości szkody. Powód nabył od poszkodowanych wierzytelność wobec pozwanego, wynikającą z uszkodzenia pojazdu. Powód zlecił wykonanie ekspertyzy, z której wynika, że wysokość kosztów naprawy wynosi

29651,72 zł. Niniejszym pozwem domagał się zapłaty różnicy pomiędzy tak ustaloną kwotą a kwotą wypłaconego dotychczas odszkodowania. Powód domagał się również zapłaty kwoty 300 zł, tytułem zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, że wypłacona dotychczas kwota odszkodowania zapewniała naprawę pojazdu i przywrócenia go do stanu sprzed szkody. Podniosła, że w postępowaniu likwidacyjnym poinformowała poszkodowanych o możliwości zakupu oryginalnych części zamiennych z rabatem 12% oraz materiałów lakierniczych z rabatem 40%, zgodnie z przedstawionym im kosztorysem oraz zapewniając dostawę części niezbędnych do dokonania naprawy w cenach wskazanych w kosztorysie naprawy. Zdaniem pozwanej, skoro poszkodowani nie skorzystali z możliwości nabycia części zamiennych, koniecznych do naprawy, i materiałów lakierniczych po cenach wskazanych przez pozwanego, przyczynili się do zwiększenia rozmiaru szkody.

Sąd ustalił:

Koszt naprawy uszkodzonego w wyniku wypadku z dnia 4.10.2019r. pojazdu marki B. nr rej. (...) – przy użyciu wyłącznie części oryginalnych OE i zastosowaniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 130 zł netto, wynosi 31.945,35 zł.

Koszt naprawy w.w. pojazdu przy użyciu części oryginalnych OE i dostępnych na rynku oryginalnych części o jakości (...), z uwzględnieniem rabatów, oferowanych przez pozwanego, na części zamiennie - 12%, na materiały lakiernicze - 40%, wynosi 25.050,80 zł.

Koszt naprawy w.w. pojazdu przy użyciu części oryginalnych OE i dostępnych na rynku oryginalnych części o jakości (...), bez rabatów, wynosi 28.067,51 zł.

Koszt naprawy w.w. pojazdu przy użyciu części oryginalnych OE z uwzględnieniem rabatów oferowanych przez pozwaną wynosi 28.120,68 zł.

Koszt naprawy w.w. pojazdu przy uwzględnieniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 100 zł netto oraz rabatów na materiały lakiernicze 40% i na części zamiennie 12%, wynosi 24.005,30 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej E. B. (1) (k-116 i nast., 189 i nast., 225 i nast.)

Sąd zważył, co następuje:

Kwestia odpowiedzialności strony pozwanej nie była sporna. Bezsprornym było także, że w wyniku postępowania likwidacyjnego wypłacono poszkodowanemu kwotę 19971,37 zł, tytułem odszkodowania za szkodę w pojeździe, będącą skutkiem wypadku z dnia 4.10.2019r. Poza sporem było też, że powód nabył wierzycelność na podstawie umowy cesji z dnia 26.11.2019r. (k-6). Sporna była wysokość szkody, a co za tym idzie wysokość należnego odszkodowania oraz zasadność odszkodowania za opinię prywatną.

Przywrócenie uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem. Jeżeli wymaga to użycia nowych części i materiałów, wydatki poniesione z tego tytułu powinny być uznane jako koszty naprawienia szkody. Odszkodowanie obejmuje koszty zakupu niezbędnych nowych części i innych materiałów pod warunkiem ich konieczności i niezbędności pod względem technicznym, bezpieczeństwa oraz estetyki i trwałości części zamiennych (por. postanowienie SN z dnia 24.02.2006r., III CZP 91/05, LEX nr 180669). O przywróceniu do stanu poprzedniego można mówić, gdy stan pojazdu po naprawie pod każdym istotnym względem odpowiada stanowi samochodu sprzed wypadku, biorąc pod uwagę zarówno stan techniczny, jak i trwałość i wygląd estetyczny (por. wyrok SN z dnia 3.02.1971r., III CRN 450/70, OSNC 1971/11/205; wyrok SN z dnia 5.11.1980r., III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186). Odszkodowanie obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki. W sytuacji, gdy koszty naprawy nie przekraczają wartości samochodu, jak w niniejszej sprawie, pełne odszkodowanie należy ustalić na podstawie określonych w kosztorysie kosztów naprawy.

W niniejszej sprawie koszt naprawy uszkodzonego w wypadku samochodu ustalono na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej E. B. (1). Przywrócenie przedmiotowego pojazdu do stanu jak przed szkodą, pod względem technicznym, bezpieczeństwa, estetyki i trwałości części zamiennych, wymaga użycia do naprawy nowych części oryginalnych, oznaczonych logo producenta (...) oraz dostępnych na rynku części zamiennych o jakości (...), pochodzących od producenta, dostarczającego części na tzw. pierwszy montaż, przy zastosowaniu średniej stawki za roboczogodzinę w wysokości 130 zł netto.

Brak było podstaw, które uzasadniałyby obowiązek dokonania naprawy przy użyciu części innych, niż oryginalne. Sąd zarazem podziela stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte w wyroku z dnia 12 kwietnia 2012r. (III CZP 80/11), zgodnie z którym „zakład ubezpieczeń zobowiązany jest, na żądanie poszkodowanego, do wypłaty, w ramach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów, służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi“. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64) stwierdzono zarazem, że co do zasady nabywający autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwać sprzedawcy, oferującego je najtaniej. Zarazem strona pozwana nie wykazała, aby wystarczającą do naprawy przedmiotowego pojazdu była kwota 19971,37 zł, która w świetle opinii biegłego E. B. jawi się jako rażąco zaniżona, co wskazuje, że zakład ubezpieczeń, likwidujący szkodę, nietrafnie określił rozmiar szkody.

Sąd podzielił przy tym stanowisko pozwanego, że przy ustalaniu wysokości odszkodowania należało wziąć pod uwagę, że pozwany w ramach likwidacji szkody oferował poszkodowanym rabaty na części zamienne (12%) oraz materiały lakiernicze (40%), które to części i materiały mogły być bezkosztowo dostarczone powodom za pośrednictwem pozwanego, po skorzystaniu z jego oferty, przy czym oferowany rabat dotyczył zakupu nowych i oryginalnych części oraz materiałów lakierniczych w wysokości wynegocjowanej przez pozwane Towarzystwo (k-40-41). Rozwiązanie to pozwalało zminimalizować wielkość powstałej w majątku poszkodowanych szkody. Nie skorzystali oni z tej oferty, niemniej jednak należne im odszkodowanie należało wyliczyć przy uwzględnieniu w.w. rabatów, mając na uwadze treść przepisów art. 354 § 2 kc, który stanowi o obowiązku współdziałania z dłużnikiem w celu realizacji zobowiązania, oraz art. 826 § 1 kc, który wprowadza obowiązek zmniejszenia szkody. Sąd podziela stanowisko pozwanego, że rezygnacja przez poszkodowanych ze współpracy z ubezpieczycielem przy pozyskaniu części zamiennych, bez usprawiedliwionych przyczyn, nie może skutkować zwiększeniem odpowiedzialności pozwanego. Ustalenie kosztu zakupu części zamiennych i materiałów lakierniczych z pominięciem spornego rabatu nie pozostawałoby w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem sprawczym (art. 361 § 1 kc). Poszkodowani mogli więc skutecznie dochodzić zwrotu jedynie takich kosztów, które gwarantują przywrócenie uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego i są ekonomicznie uzasadnione.

Sąd zarazem podzielił wnioski biegłego sądowego (...) (k-225 i nast.), że profesjonalna naprawa samochodu wymaga doboru materiału lakierniczego w zakresie koloru, odcienia, który należy przeprowadzić na miejscu, ewentualnie skorygować skład powłoki lakierniczej lub dobrać na nowo, przy czym jest to proces trudny, czy nawet niemożliwy do zrealizowania na odległość. Dlatego biegły jednoznacznie zakwestionował sposób dostarczania przez klienta (poszkodowanego) materiałów lakierniczych, zamawianych za pośrednictwem zakładu ubezpieczeń.

Wobec powyższego, koszt naprawy przedmiotowego samochodu, odpowiadający kosztom przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, tj. doprowadzenia do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem z dnia 4.10.2019r., ustalono w oparciu o dowód z opinii biegłego sądowego i sporządzone przez niego kosztorysy, przy uwzględnieniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 130 zł (niezależnie od wysokości stawki wskazanej w prywatnym kosztorysie powoda), przy użyciu części oryginalnych O i dostępnych na rynku części o jakości (...), z rabatami na części O (oferowanymi przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym) i bez rabatów na materiały lakiernicze (koszt materiałów lakierniczych bez rabatów wynosił 2.108,53 zł). Reasumując, należne z tego tytułu odszkodowanie wynosi 25.894,21 zł.

Roszczenie z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana. Naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest warunkiem koniecznym dla dochodzenia odszkodowania (tak: wyrok z dnia 27.06.1988 r., I CR 151/88). Koszty naprawy, określone przez biegłego, mogą być miernikiem dla ustalenia odszkodowania należnego powodowi (który nabył wierzycelność w drodze umowy cesji), niezależnie od tego, czy poszkodowani dokonali naprawy samochodu, czy sprzedali go w stanie uszkodzonym. Zastosowanie takiego miernika dla ustalenia wysokości odszkodowania wymaga przede wszystkim jego kompensacyjna funkcja (tak: wyrok SN z dnia 16 maja 2002r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515). Należne powodowi odszkodowanie powinno być ustalone według zasad art. 363 § 3 kc w zw. z art. 361 § 2 kc, co oznacza, że jego wysokość ma odpowiadać kosztom przywrócenia samochodu do stanu sprzed wypadku. Gdy więc naprawa samochodu przywróci mu wartość sprzed wypadku, odszkodowanie powinno odpowiadać kosztom takiej właśnie naprawy, ustalonym przez biegłego rzeczoznawcę (tak: wyrok SA w Katowicach z dnia 29.09.2015r., I ACa 395/15, LEX nr 1842329).

Sporne było nadto, czy w zakresie szkody, podlegającej wyrównaniu przez pozwany zakład ubezpieczeń, z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody (posiadacza pojazdu mechanicznego), obok kosztów, związanych z uszkodzeniem pojazdu, mieszczą się wydatki, poniesione na sporządzenie prywatnej opinii rzeczoznawcy co do zakresu uszkodzeń i wysokości kosztów naprawy, oraz, czy koszty tej opinii stanowią normalne następstwo działania (zaniechania), z którego szkoda wynikała. Zdaniem Sądu należało tu udzielić odpowiedzi twierdzącej i przychylić się do stanowiska powoda.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. D z.U.2013.392 ze zm.), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie z art. 822 k.c., przedmiotem umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest przejęcie przez zakład ubezpieczeń odpowiedzialności za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiadałby ubezpieczający. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy). Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę jest uzależniony od zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego - posiadacza lub kierującego pojazdem. Zakład ubezpieczeń zamiast niego naprawia wyrządzone szkody. Odszkodowanie ubezpieczeniowe ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. Jego wysokość winna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Poszkodowany jest uprawniony do odszkodowania w pełni pokrywającego szkodę wyrządzoną ruchem pojazdu mechanicznego.

Strona pozwana, odpowiedzialna za szkodę, zobowiązana była zwrócić poszkodowanym wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu uszkodzonego pojazdu. Odszkodowanie obejmuje także koszty ekspertyzy, wykonanej na zlecenie powoda przez rzeczoznawcę z zakresu techniki samochodowej, w kwocie 300 zł. Skorzystanie z fachowej konsultacji pozwoliło powodowi ustalić rozmiar szkody, przekraczający pierwotną wycenę, dokonaną przez stronę pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym. Okoliczność, że pozwana nietrafnie określiła rozmiar i wartość szkody, zaniżając jej wartość, znalazła potwierdzenie w opinii, sporządzonej przez biegłego sądowego (...). Taka konsultacja wywołała wydatki w kwocie 300 zł. Są to wydatki, poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia. Pomiędzy poniesieniem przez powoda tego wydatku a wypadkiem zachodzi normalny związek przyczynowy, przy czym koszt ten był uzasadniony i konieczny w celu określenia prawidłowo rozmiaru szkody (por. uchwała SN z dnia 18.05.2004r., III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117; wyrok SA w Poznaniu z dnia 22.12.2014r., I A Ca 911/14, LEX nr 1665117). Na pozwanym spoczywał obowiązek prawidłowego wyliczenia szkody już w wyniku jej zgłoszenia. Nierzetelne działanie w tym zakresie, wskazuje, że koszty poniesione przez powoda, w celu ustalenia rzeczywistej wartości szkody –

wyższej, niż ustalenia pozwanego zakładu – były uzasadnione i konieczne dla prawidłowej likwidacji szkody. Kosztorys naprawy, wykonany na zlecenie zakładu ubezpieczeń, nie pozwalał na wykonanie naprawy w sposób zgodny z technologią producenta i przywrócenie pojazdowi walorów w zakresie bezpieczeństwa, trwałości, estetyki i komfortu jazdy.

Przyjmując ostatecznie wysokość kosztów naprawy na kwotę 25.894,21 zł, uwzględniając dotychczas wypłacone już przez ubezpieczyciela odszkodowanie w kwocie 19.971,37 zł, zasądzone na rzecz powoda różnicę, tj. kwotę 5922,84 zł, powiększoną o kwotę 18,17 zł, tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczonych od kwoty 5.922,84 zł od dnia 19.11.2019r. do dnia 5.12.2019r., oraz kwotę 300 zł, tytułem zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy, łącznie 6.241,01 zł.

Wprawdzie pozwany nie kwestionował wprost daty wymagalności, określonej w pozwie, ani daty początkowej, od której powód domagał się odsetek, ale wnosił o oddalenie powództwa w całości, wobec czego należało poddać weryfikacji roszczenie powoda również w tej części. Powód nie przedłożył dowodu wezwania pozwanego do zapłaty (art. 445 kc), zatem odsetki za opóźnienie w zapłacie należą się dopiero od daty decyzji pozwanego o dopłacie odszkodowania, tj. 19.11.2019r. (k-41). Samo zgłoszenie szkody nie wywołuje obowiązku zapłaty odsetek – taki obowiązek powstaje dopiero wtedy, gdy roszczenie odszkodowawcze jest znane i skonkretyzowane co do wysokości.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie przepisów art. 436 § 1 kc, art. 822 § 1 i 3 kc w zw. z art. 361 § 1 i 2 kc, art. 363 § 1 i 2 kc, zasądzone od pozwanego Zakładu na rzecz powoda kwotę 6.241,01 zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie: od kwoty 5941,01 zł od dnia wniesienia pozwu, t.j. 6.12.2019r.; od kwoty 300 zł od dnia 14.01.2020r., t.j. od daty pisma procesowego, zawierającego odpowiedź na pozew – odsetki bowiem od tej kwoty należą się powodowi dopiero po doręczeniu odpisu pozwu, gdyż nie wykazał on aby wcześniej wzywał pozwanego do zapłaty z tego tytułu (art. 481 § 1 i 2 kc i art. 455 kc). W dalszej części powództwo w zakresie odsetek oraz w części, dotyczącej odszkodowania ponad zasądzoną kwotę 5922,85 zł, podlegało oddaleniu.

Orzeczenie w pkt III wyroku oparto na przepisie art. 100 zd. 1 kpc i art. 108 § 1 kpc.